

Introduction to מסכת כריתות

34.1.1
2a (משנה א) → 3a (ש"מ)

1. The focus of the *מסכת* is devoted to those 36 *עונות* which carry the punishment of *כרת* – all but two of them (*ברית מילה*, *קרבת פסח*) are *מעוונות*. The focus of the *מסכת* is not, however, on *כרת* – which is the punishment for violating these intentionally – rather on the *חטאת* brought when most of these are violated *בשוגג* – the definition of *שוגג*, the parameters of “awareness” and much more are fleshed out in this *מסכת*. In addition, the *אשם תלוי*, brought when one is unsure if he has violated a *לית* which would carry *חטאת*, is presented here. A “regular” *חטאת* is called *קבועה* or *חלב*.

34.1.1

2a (משנה א) → 3a (ש"מ)

1. האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה להם לעשה בשגגה: במדבר טו, כט
 2. ועשה הכלה אחד לחטאת ואחד לעלה וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את ראשו ביום ההוא: במדבר ו, יא
 3. כי כל אשר יעשה מפל התועבות האלה ונקרתו הנפשות העשת מקרב עמם: ויקרא יח, כט
 4. והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר לה' וטמאתו עליו ונקרתה הנפש ההוא מעמיה: ויקרא ז, כ
 5. ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: ויקרא יח, יט
 6. ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והיא תראה את ערותו חסד הוא ונקרתו לעיני בני עמם ערות אחותו גלה עונו ישא: ויקרא כ, יז
 7. על בשר אדם לא יסד ובמתנתו לא תעשו כמהו קדש הוא קדש יהיה להם: שמות ל, לב
 8. איש אשר ירקח כמהו ואשר יתן ממנו על זר ונקרת מעמיו: שמות ל, לב

- I א משנה: List of 36 כריתות in the תורה
- a *איסורי ביאה* (15): mother, father's wife, daughter-in-law, sodomy, bestiality, woman who “brings” a male animal on her, a woman and her daughter, adultery, sister, paternal aunt, maternal aunt, wife's sister, brother's wife, paternal uncle's wife, (maternal uncle's wife – absent in משניות, as this is מד"ס), נדה
 - b *עבודה זרה* (4): cursing God, עבודה זרה, handing a child over to מולך-worship; necromancy
 - c *יום הכפורים* on מלאכה, שבת on מלאכה (2): מועדים
 - d *מקדש* (7): טמא who ate, טמא who entered, חוץ, שחיטת חוץ, העלאת חוץ, שמן המשחה, preparing קטורת (both outside of מקדש) and anointing oneself with שמן המשחה
 - e *יום הכפורים* (6): מאכלות אסורות, דם, פגול, נותר, חמץ בפסח, נותר, פגול, דם, חלב
 - f *מצוות עשה* (2): ברית מילה, קרבן פסח
- II ב משנה: general consequences
- a *כרת* (even though a number of these carry מב"ד, that's with ועדים (התראה ועדים))
 - b *אשם תלוי*, “לא הודעי”, and, for *חטאת קבועה*: שוגג
 - c *Exceptions*: טומאת מקדש וקדשיו (קרבת עולה ויורד) – per מ"מ – no *אשם תלוי* if no *חטאת/אשם תלוי* – 1 v. per
- III Rhetorical analysis of enumerated lists in משניות and תוספתא
- a *Our משנה* – ר' יוחנן: teaching that if he did all of them אחת בהעלם, liable for each
 - b *שבת ז:ב* (enumerated list of *מלאכות שבת*): ר' יוחנן: if he did all of them אחת בהעלם, liable for 39 טאות
 - c *מחוסרי כפרה* (enumerated list of *כריתות א:א*): ר"ש who added to *גר* ר"ב who added *מחוסרי כפרה* to *גר*
 - d *זדון כשגגה* (enumerated list of those who bring *כריתות א:ג*): ר"ש who omits *הפקדון* ז"ב who had multiple
 - e *כריתות ב:ג* (enumerated list of those who bring 1 *קרבת* for multiple transgressions): for it includes *נוזר* who had multiple טומאות, which only works out according to *רבי* who, *contra ריב"י*, begins count at 7th day at night (v. 2)
 - f *כריתות ב:ג* (enumerated list of those who bring *עולה ויורד*): ר"א who maintains that *נשיא* brings *נשיא*, *contra ר"א* who omits *נשיא*
 - g *אבות נזיקין* (enumerated list of *בבא קמא א:א*): ר' חייא (24) whose numeration counters (13), whose numeration counters (24) whose numeration is there to exclude *מוסר ומפגל*

- IV Reassessing יוחנן's explanation of our משנה – if he violated all of them א' בהעלם he would be liable for 36 חטאות
- a *Premise*: he couldn't be fully exonerated (per v. 3 – summary of עריות);
- i *But*: perhaps he should be חייב חטאת for any violation – and a maximum of 1 חטאת for all איסורי ערוה as one?
- ii *Answer* (ר' יוחנן): that's why כרת is mentioned specifically in the case of אחותו (v. 6)
- 1 *Per*: exegetical rule: לא כלל על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא
 - (a) *Just as*: אחותו is a single violation and he is liable, so too he is liable for each single violation
 - 2 *Challenge* (ר' ביבי בר אבוי): then he should be liable 1 for אחותו and another (sum) of 1 for all others
 - 3 *Block*: doesn't ר' ישמעאל accept רבב"א's exegetical rule?
 - (a) *Example*: v. 4 - כרת for טומאת קדשי המקדש only applies to מזבח קדשי, following the example of שלמים
 - (b) *Defense*: exclusion of בדיק הבית from כרת (for טומאה) is model – use different character-definition of אחותו:
 - (i) *Just as*: אחותו is an ערוה that can not be permitted while the אוסר is alive
 - (ii) *So too*: all עריות that fit that criterion have separate חטאת
 1. *Excluding* (for example): אשת איש, who is מותר while (ex-)husband is still alive
 2. (note: see תוס' ד"ה שאין לה who cites another option)
 - (c) *Save* (ר' יונה): v. 3 explicitly binds together all עריות with אחותו
- iii *Question*: ר' יצחק uses v. 6 to teach (via כל שהיה בכלל ויצא...) that חייבי כריתות do not receive מכות
- 1 *therefore*: what is his source for חילוק חטאות?
 - 2 *Answer*: v. 5 identifies each ערוה as a separate being
 - 3 *Question*: why don't רבנן (i.e. ר' יוחנן) infer חילוק חטאות from v. 5?
 - (a) *Answer*: indeed, they do
 - (b) *Question*: how do they interpret explicit mention of כרת in v. 6?
 - (i) *Answer*: to identify distinct חטאות for אחותו, then paternal aunt and maternal aunt
 - (ii) *In other words*: if he had ביאה with each of them א' בהעלם – liable for 3 חטאות
 1. *Challenge*: that should be obvious; 3 distinct people, 3 distinct Halakhic identities
 - (iii) *Rather*: to charge 3 חטאות for ביאה with a full sister who is also paternal aunt and maternal aunt
 1. Cf: ahead. טו. – case of רשיעא בר רשיעא
 - (iv) *Question*: what is יצחק ר' source for this rule?
 1. *Answer*: from end of v. 6 – ערוות אחותו גילה –
 2. *Question*: how do רבנן interpret that phrase?
 - a. *Answer*: teaches the rule that אין עונשין מן הדין (need an explicit mention for כרת)
 - b. *Question*: what is יצחק ר' source for הדין מן הדין?
 - c. *Answer*1: he holds – אין עונשין מן הדין!
 - d. *Answer*2: he infers rules of עונשין from אזהרות (where we have explicit – אין מזהירין מן הדין)
- V יוחנן's rule: wherever there are 2 לאוין with a single כרת - they have multiple חטאות (for violation of both)
- a *Application*: שמן המשחה סך and מפטם – v. 7 is 2 לאוין, v. 8 mentions one כרת for violating both
- i *Question*: why do we need v. 6 to teach מוחלקין?
- 1 *Answer*: to רבנן – to teach אין עונשין מן הדין; ר' יצחק, to teach 3 חיובים for paternal and maternal sister
 - 2 *Question*: what is רבנן's source for 3 separate חיובים for "full sister"?
 - (a) *Answer*: from אחותו in first half of פסוק
 - (b) *Answer*: ר' יצחק. that is the customary style of the text – he infers from אחותו at the end of the פסוק
- b *Support* (רבנן): from our משנה, which listed שמן, מפטם, then קטורת, then שמן, סך שמן (dividing לאוין of שמן)
- i *Indicating*: that there are separate liabilities for מפטם and for סך
 - ii *Counter*: perhaps they were listed that way to keep פיטומים together?
 - 1 *Block*: if so, list קטורת, then מפטם, then שמן, סך שמן, keeping שמן together as well
 - 2 *Rather*: the תנא chose this order to teach חילוק חטאות when there are multiple לאוין but only one כרת mentioned